

Glasilo za kamniški okraj. Izdaja Misijonišče v Grobljah. Urejuje in zastopa izdajatelja Jože Godina, Domžale - Groblje. Tiska Misijonska tiskarna (za tiskarno Jože Godina). — Izhaja mesečno. Posamezna številka stane 1.— Din. Letna naročnina 12.— Din. Cena inseratov po dogovoru.

Škofov obisk v dekaniji

V majniku bo birmovanje v vseh župnijah kamniške dekanije

Kdor ne razume najglobljega odnosa med škofom in škofijo, ta tudi ne more razumeti vse one čudovite ljubezni, s katero sprejemajo župnije svojega nadpastirja ob priliki svete birme.

Samo najnežnejše razmerje med ženinom in nevesto more izraziti ono pristrčno zvezo, ki veže škofa z njegovo škofijo, kakor Kristusa z njegovo Cerkvijo. Škof in njegova škofija predstavljata na skrivnost, a resničen način Kristusa in Cerkev. Kakor prejme Cerkev svoje božje življenje od Kristusa, svojega ženina, kakor jo Kristus oplodi in oblikuje v njej svoje življenje, enako je tudi razmere škofa do njegove škofije. Zato se tudi imenuje Maziljenec (kar je isto ko Kristus) in Veliki duhovnik. V škofovskem posvečenju je sprejel vase roditeljske moči, ki jih Kristus v zakonskem odnosu izvaja nasproti svoji Cerkvi, in s tem je postal v resnici ženin svoje škofije. Izročena mu je kot nevesta, ki ga ljubi in katero on ljubi.

Škof prejme prstan, ker je poročen s svojo škofijo. »Prejmi prstan, znamenje zvestobe, da boš mogel v blesku neokrnjene vere ohraniti brez madeža nevesto božjo, sv. Cerkev.« Temu zakonskemu razmerju med škofom in njegovo škofijo odgovarja tudi označba za škofijo, ki je izgubila svojega škofa, da je vdovela škofija.

S tem, da podeljuje škof v zakramentih vernikom resnično Kristusovo življenje, zraste škof z verniki svoje škofije v eno enoto, kakor ženin z nevesto, postane na duhovnem polju z njimi eno telo. Škof in škofija torej ne predstavljata le, marveč v resnici tvorita eno skrivnostno Kristusovo telo, škof je glava — drugi Kristus, verniki — telo.

Sedaj bomo razumeli obrede ob škofovem sprejemu. Ko pride škof v farno cerkev, naj bi pela cerkvena občina: »Glejte, veliki duhovnik, ki je v svojih dneh ugajal Bogu. Tako mu je dal Gospod po svoji prisegi, da zraste v svoje ljudstvo. Blagoslov črez vse narode mu je podelil in svojo zavezo je potrdil nad njegovo glavo.

Tako mu je dal Gospod po svoji prisegi, da zraste v svoje ljudstvo.« — Veliki duhovnik je za celotno Cerkev Kristus, toda vidno ga predstavlja škof. V odlični meri seveda škof vseh škofov — sv. oče, ki je rimski škof. V božje ljudstvo zraste škof, ker postane nadnaravno življenje, katero podeljuje v moči škofovskega posvečenja, plodovito v vseh udih njegove škofije, ki je sveto ljudstvo božje in ki gleda v njem, svojem škofu, svojega duhovnega očeta. Zakramenti ustvarijo duhovno sorodstvo med delilcem in prejemnikom. Ker pa škof posvečuje duhovnike in sveta olja za vso škofijo, je posredno udeležen pri vsakem zakramentu v vsej svoji škofiji. Polnost posvečenj in blagoslova za vso škofijo je v resnici v škofu; on je v svoji velikodušni službi vidno znamenje povezanosti vernega ljudstva s Kristusom Gospodom.

Škof dopolni sv. krst sam v sveti birmi, o kateri bomo še več govorili; on posvečuje božje hiše, oltarje, kelihe in vse važnejše bogoslužne prostore in predmete za vso škofijo — skratka, on je za vso svojo škofijo srednik božjega življenja, ki svojo škofijo daruje Bogu in Boga podeljuje svoji škofiji, saj velja njegova duhovniška daritev in molitev vsej njegovi škofiji.

Ko fara sprejema škofa, pozdravlja v njem drugega Kristusa, kakor je to razvidno zlasti iz sklepne molitve ob sprejemu. Takole se začne ta molitev: »Naš zavetnik, o Bog, ozri se na nas in glej na obličje svojega Maziljenca« (Kristusa), to je škofa. Konča pa s posebno pomenljivo molitvijo: »O Bog, ti prihajaš k svojim ponižnim in jih tolažiš v očetovski ljubezni, podeli naši občini svojo milost, da bomo po njih, v katerih prebivaš, čutili tvoj prihod k nam.« Te besede jasno dokazujejo, da predstavlja za verno zavest škofov prihod — Kristusov prihod: »da bomo po njih, v katerih prebivaš (to je po škofu), čutili tvoj (to je Kristusov) prihod k nam.«

Vse češčenje ob škofovem sprejemu velja torej vidnemu Kristusovemu namestniku in s tem pravzaprav Kristu-

Vesele velikonočne praznike!

su samemu. Kakor bi obiskal Kristus naše vasi, tako kakor jih je obiskoval v sveti deželi in povsod dobrote delil, tako je ob birmi škofov obisk za vernega kristjana.

Seveda velja tudi tu, kar pojemo v himni v čast sv. Rešnjemu Telesu: »V naših čutov pa slabosti živa vera luč nam da.« Žive vere je treba, potem bo pa za faro škofov prihod res velik praznik in dan pristrčne radosti.

KA za fante

v nedeljo, 11. aprila
ob 7. uri v Grobljah!

Sestanek fantov KA za 14. marec je prenešen na nedeljo 11. aprila! Začetek ob 7. uri! Pridite!

ČEBELA IN ČMRLJ

Vsi veste, da nam čebela ni zamen vzor dela, reda in pridnosti. Neutrudno, od jutra do večera leta od cveta do cveta in si nabira medu. Ali bi bili radi tudi vi kakor čebela? Radi! In tudi boste. Kadar boste pridno delali in tudi skrbeli za pameten napredek v svojem zvanju in znanju!

Veste pa, da ima čebela tudi nekega sorodnika, ki se mu v našem slovenskem jeziku pravi čmrlj. Tudi ta boter leta in brenči od cveta do cveta, tudi njemu je na misli, da bi si nabiral sladke strdi — toda kljub celodnevni letanju in brenčanju nima na večer pokazati prav nobenega sledu o kakšnem delu. Vidite, to je čmrlj.

Žal, da ima čmrlj tudi med ljudmi svojo ne dosti vredno žlahto. Sem bi dejali vse tiste, ki trde, da jih delo veseli, pa ne vedo, katerega posla bi se oprijeli. Danes bi radi prišli v tovarno, jutri jim že to delo ni več všeč in bi že radi šli v šolo, ker se iz šole lažje »naprej pride«, pa jim spet v šoli ni všeč, ker se je treba preveč učiti in učitelji ali profesorji od človeka veliko »preveč« zahtevajo. Zato bi pa rad prišel na kmete, tam je zdrav zrak. Pa se tudi dela na kmetih hitro naveliča, ker je treba zgodaj vstajati, zvečer pa tudi delo na kmetih nima nikdar počitka. Tako se tru-

di tak siromak, išče si sebi primerne-ga, lahkega in ne preveč utrudljivega dela, pa ga nikjer ne more najti.

Na misel mi prihaja neki hlapec. Prišel je dela iskat k g. župniku G. v D. Zdelo se mu je, da bo delo v župnišću lažje kakor drugod po kmetih. Pa delo je delo, tu kakor tam. Zato je kmalu svojo službo odpovedal, češ da bi šel raje v samostan. Odšel je tja, pa se je tudi samostanskega življenja kar hitro najedel. Ko ga je njegov prejšnji gospodar dobil zunaj samostana, se je zanimal, zakaj je fant pustil samostan in je dobil takle odgovor: »Jaz sem mislil, da bomo tam samo molili.« Kako pa! Ali ni rečeno: Moli in delaj?

V knjigi pregovorov nam podaja modri Salomon sliko takegale nesrečnega človeka, lenuha, kakor mu pravimo z vsakdanjo besedo. Lenuh je, ki hoče in noče, njega umore njegove lastne želje, on svojo roko pod pazduho drži in jo le s težavo do ust prinese. Tako živi tak siromak svoje brezplodno življenje, vedno hrepeneč po delu, ko pa delo najde, se pa ne more sprijazniti z njegovimi težavami. Zde se mu vse prevelike, nepremagljive. Vsako delo mu je znano, pa nobenega si ne upa lotiti, nobenega ne more dovršiti.

Langerholc.

Novi dekan prihaja

Moravče, dne 19. marca.

Ko je sredi meseca marca dospela v Moravče vest, da pride za dekana k nam g. Jernej Hafner, so se obrazi naših mož razjasnili in obnavljali so se po vrsti spomnili tam iz galske fronte in misli naših mož so romale tja k Soči, kjer je g. Jernej delil z našimi slovenskimi trpini, ki so padali in umirali za svoj narod, vso bol in gorje, jih dvigal iz strelskih jarkov vse okrvavljene, vlival poguma v strte duše, izpolnjeval zadnje njihove želje, pošiljal trpečim materam zadnje pozdrave v imenu umirajočih sinov, pripravljaj njih duše za pot v večnost, res postal vsem enak v trpljenju in bil je kot brat med brati. Zato z neustrašenim hrepenenjem štejemo dneve, ki nas še ločijo od 1. aprila, ko za stalno stopi med nas, da postane ves naš, da bo naš duhovni oče in pastir.

Doma je g. Jernej iz kovaške Kroke, kjer se je rodil l. 1888. Študiral je v Kranju, po maturi je šel kot enoletni prostovoljec k vojakom v Prago, nato pa v ljubljansko semenišče in l. 1912. je pel novo mašo. Prvo službeno mesto so bile Velike Lašče, a čez dve leti ga je božja previdnost klicala na novo odgovornejšo službeno mesto v Kranj, kjer je razmere do podrobnosti poznal že iz časa dijaških let. Komaj eno leto je trajalo njegovo živahno delovanje in poklican je bil na bojno poljano deliti tolažbo in moč našim fantom. Začela so se leta trpljenja in strahote tudi zanj. Kaj je v teh letih videl in občutil, ve samo on. Pa je spet

zasijala mavrica miru naši zemlji, topovi so utihnili in tudi g. Jernej je bil rešen trpljenja. Vrnil se je nazaj v Kranj in nastopil spet službo kranjskega kaplana, a le za malo časa. Koroška zemlja je bila kmalu v nevarnosti in g. Jernej zbere brž kranjske prostovoljce in odide z njimi v Podrožico, kjer zasede predor in brani zvezo z Jesenicami. V zvezi z drugimi vodilnimi možmi je rešil, kar se je še rešiti dalo. Po plebiscitu odide domov, a kmalu je postavljen za šentpeterskega kaplana v Ljubljano, obenem pa je vršil službo tajnika Prosvetne zveze. L. 1924. pa mu je bila podeljena župnijska Stari trg pri Ložu, od koder prihaja med nas.

Odveč bi bila vsaka beseda hvale, ker pač delo njegovo njega najbolj hvali. Saj je kot izboren duhovnik vedno in povsod vršil svojo službo z neusahljivim idealizmom, in to nam je poročstvo, da bo tudi med nami vršil službo res apostolsko. G. Jernej je izboren organizator. V Velikih Laščah se še danes pozna sadi njegovega dela. Možje, ki danes vodijo javno življenje v tem izpostavljenem kraju, so izšli iz njegove šole. Zbiral jih je »Orluc« in jih sam umsko, moralno in tehnično izšolal. Večletna vojaška služba je vtisnila njegovemu značaju neizbrisno sled. Ves njegov nastop je odločen, korajžen, dosleden. Zato je mogel organizirati toliko tako posrečenih potovanj in izletov. Vsem orlovskim izletom v Brno, Prago in drugam je bil duša g. Jernej. Lanski posrečeni izlet v Berlin, je plod njegove organizacije. Letošnje

potovanje v Pariz na svetovno razstavo je on zamislil.

Poleg strogo poklicnega dela je našel še vedno dosti priložnosti, da je tudi gospodarsko pomagal svojemu narodu. Številne gospodarske in socialne ustanove po vseh krajih, kjer je služboval, so sad njegovega prizadevanja. Kjer je g. Jernej čutil potrebo, je zagrabil za delo in povsod z velikim uspehom.

Znan je tudi kot prijatelj mladine. To vedo povedati vsi, ki so v stik prišli z njim. Mladini ugaja njegov odločen in pogumen nastop, ugaja ona preprostost, s katero se zna mladi duši približati, ugaja ji ona šegava živahnost, s katero privlači vsakogar.

G. Jernej, ko prihajate med nas, da se za nas žrtvujete, da za nas delate, da za nas kot duhovnik božji opravljate daritve in molitve, da rešujete naše duše, vedite, da se zavedamo, kaj je v fari duhovnik, in vedite, da Vas sprejmemo z odprtimi rokami, da so naše duše kot zorane njive pripravljene za setev, ki samo še čakajo semena, ki ga bo vrgla vanje Vaša roka in rastle bo v nas kraljestvo božje in obrodilo bo obilo sadu.

Zakaj število članstva Zveze združenih delavcev (ZZD) tako hitro narašča?

Zato:

Ker je ZZD strokovna delavska organizacija na trdnih temeljih čiste-ga krščanskega nauka.

Ker je ZZD v prijateljskih odnosih do vseh slovenskih organizacij v okviru katoliške skupnosti.

Ker je delavstvo spoznalo, da najlažje doseže največje uspehe v ZZD.

Ker ZZD noče biti socialistična in zato odklanja od Cerkve prepovedani izraz »Krščanski socialist«.

Ker znaša mesečna članarina samo 3.— Din. Društveno delavsko glasilo tednik »Delavsko fronto« naroči lahko vsak za 2.— Din na mesec.

*

Kaj je to »detektiv«? To je policaj ali orožnik, toda brez policijske ali orožniške obleke. Oblečen je kakor drugi ljudje. To-rej tajen policaj, skrit orožnik. Ker ga ljudje ne spoznajo za policaja ali orožnika, se z lahkoto vrine med ljudi in opravlja svojo tajno službo. Tak detektiv pride v nedeljo, dne 11. aprila ob pol 4 popoldne na oder Društvenega doma v Grobljah. Pri-dite ga pogledat in poslušat!

Have vzorce

**modnih kamgarmov
in športnih ševjotov**

**izberete v svoje zado-
voljstvo v veliki zalogi
manufakture,
v trgovini**

**Jos. Senica
Domžale**

Preklic! Ni res, da pride »Detektiv Me-gla« v Groblje v nedeljo, dne 4. aprila, — res pa je, da pride en teden pozneje, to je v nedeljo, dne 11. aprila ob pol 4 popoldne na oder Društvenega doma v Grobljah.

Delavska stran

Uredba o najmanjših plačah

Odrasli nekvalificirani delavci ne bodo smeli za 8 urno delo dobivati manj kakor 16 do 24 Din, za 10 urno pa ne manj kakor 20 do 30 Din. Za kvalificirane delavce pa minimalne mezde niso določene. Ako bo torej ban določil najvišje minimalne mezde, tedaj nekvalificirani delavec pri 8 urnem delu ne bo smel prejemati manj kakor 24 Din na dan. To bo torej minimalna meza, med tem ko sedanji izkazi kažejo, da je polovica slovenskega delavstva zaslужila na dan manj kakor 24 Din. Zastonj je strah nekaterih delavcev, da bodo plače v prihodnje zaradi teh minimalnih mezd šle navzdol. To se doslej še nikjer ni zgodilo, in vendar imajo po vseh modernih državah že vpeljane minimalne mezde.

Veliko večje važnosti za delavstvo je drugi del uredbe, ki govori o sklepanju kolektivnih pogodb. Tu je jedro vprašanja. Tukaj določa uredba tako važne stvari, da bi morale vse delavske organizacije takoj stopiti na noge ter začeti prirejati manifestacijske shode v čast vladi, ki je to uredbo uzakonila. Sedaj bo po tej uredbi konec dosedanjega slepomišljenja pri mezd-nih sporih. Ban je dobil v roke pooblastilo, da izsili sporazum v plačah ter posamezne kolektivne pogodbe uveljavi za vso deželo. Ako bi se zgodilo, da bi večina delavcev ene stroke zaprosila bana, naj se sklene kolektivna pogodba, pa bi delodajalci to odklanjali in bi ne prišlo do sporazuma v določenem roku, sme v takem slučaju ban določiti pravo tarifno skalo za delavske mezde, katera bo seveda znatno višja kakor so minimalne mezde.

Ta določba je tako dalekosežna, da ugodnih posledic tega določila za delavstvo danes niti preceniti ne moremo.

Prav v tem pa je krščanskemu delavstvu dan zadnji signal, naj svojo delavsko organizacijo izpopolni, sicer bodo njegov kruh rezale njemu nasprotni roke. Sedaj mora krščanska delavska organizacija z vso odločnostjo stopiti na plan ter zbrati okoli sebe vse krščansko delavstvo. Toda ta organizacija mora biti tej svoji novi nalogi tudi kos. Pri nas imamo sedaj dve delavski strokovni organizaciji, kar mnogi prijatelji delavstva iskreno obžalujejo. Toda sedaj je čas, da se vprašamo, ali je dosedanja zastopnica krščanskega delavstva JSZ, ki je postala torišče tako zvanih krščanskih socialistov, še sposobna stopiti na to pot? Po vseh znakih sodimo, da tega ni več zmožna.

(Slovenec dne 19. III. 1937.)

Mengeš

V nedeljo, dne 14. marca popoldne smo imeli pri nas sestanek stavbinskega delavstva. Sestanek se je vršil pri »Kralju«. Na sestanku smo se pogovorili o potrebi strokovne organizacije, nje cilju in namenu. Bili smo vsi soglasni v tem, da si ustanovimo organizacijo in sicer smo se odločili za Zvezo združenih delavcev. Pristopilo je takoj nekaj članov. Podpisali smo tudi pravila in izvolili pripravljalni odbor. Sklenili smo, da se poglabimo v podrobno delo in po veliki noči pa bomo spet imeli sestanek.

Groblje

V nedeljo, dne 21. marca se je vršil sestanek Podružnice ZZZ v Grobljah v Društvenem domu. Poročalo se je o porasti Zveze združenih delavcev v Sloveniji in posebej v našem okraju, o obisku zastopnikov centralne pri prevz. g. škofu ter o delovnih raz-

merah v okoliških podjetjih. Člani so enoglasno z velikim odobravanjem pozdravili novo uredbo o najmanjših plačah, ki bo prinesla v delavske razmere izboljšanje, kakršno bi delavske organizacije same komaj mogle doseči v doglednem času. Obsodili so demagoško gonjo proti tej uredbi, ki se vodi v škodo delavstva zlasti od JSZ po »Delavski pravici«. — Prireditve, ki jo priredijo tovariši iz Komende na odru grobeljskega Društvenega doma, se člani udeležijo polnoštevilno in pripeljejo s seboj svoje znance in prijatelje (v nedeljo, dne 11. aprila ob 1/4 popoldne). — V majniku napravijo podružnica avtobusni zlet na Brezje. Povabijo se okoliške podružnice, da store to na isti dan tudi one. Za zlet so se priglasili vsi člani. Ker bo možno organizirati več vozov, povabijo lahko člani tudi druge somišljenike. Za organizacijo zleta je bil na-prošen društveni odbor.

»Detektiv Megla« v Grobljah

(V nedeljo, dne 11. aprila.)

Stavbinci ZZZ iz Komende prirede v nedeljo, dne 11. aprila (torej ne 4. aprila!) ob pol štirih popoldne na odru Društvenega doma v Grobljah igro »Detektiv Megla«. Za igro po pravici že sedaj vlada veliko zanimanje. Saj nam predočuje, kako so pred leti pri nas na deželi županovali, ko so pod pritiskom režima povsod iskali in morali najti protidržavne elemente. Igra »Detektiv Megla« neusmiljeno razgalja in biča tiste strašne razmere, ki smo jih vsi doživljali, ter jih na sijalen način osmeši. Vabljeni so torej vsi okoličani, da si igro ogledajo, da vidijo na odru tisto, kar so še pred 3—5 leti gledali v resnici.

Količevo

Naš pregovor »riba smrdi pri glavi« se uresničuje pri naši delavski organizaciji. Naši »gospodje zaupniki« se imajo za to »glavo« in v svoji domišljiji menijo, da nihče ne sme imeti svoje glave. Kako se motijo! Nam se predstavljajo kot nedolžne »gospode zaupnike«, katerih edina skrb je, tako trdijo sami nam v obraz, da bi se delavska organizacija okrepila v našo korist. Na naš zadnji dopis v »Našem listu« se je pa tem gospodom malo zaletelo v njihovem odgovoru, kjer govorijo o veri takole: »Kar se pa tiče našega krščanstva in vere, vam povemo tole: Prav vi ste v veliki meri krivi, da vera med delavstvom peša!« S tem so »gospodje zaupniki« potrdili, kar smo mi vedno trdili, odkar so stopili v javnost, da so brezbožni, čeprav se odejajo z »glasilom krščanskega delovnega ljudstva«.

Vera po njih trditvi pri delavcih peša, »gospodom zaupnikom« je pa že opešala. Tega nihče ne bo mogel zanikati, kdor pozna mišljenje in življenje teh »gospodov zaupnikov«. V mišljenju popolni marksisti, v življenju pa materialisti. In še kakšni! Ni še dolgo, ko je neki delavec trdo, toda čisto pravično sodbo izrekel, da »gospodje zaupniki« žive kot »Staro-Turki«, ki so imeli po več žena. Da bi svojo trditve dokazal, navedel je nekaj imen »gospodov zaupnikov« delavstva in opisal njih »turške« razmere in zveze. Tako življenje pa žene človeka v brezbožnost, ker mu vest ne da miru, ki se boji pravične kazni. Potrjuje pa tak človek nevede in nehote svoje duševno stanje, ker na vse, kar je poštenemu kristjanu svetega, on meče ogenj in žveplo. Kdor pozna naše »gospode zaupnike«, nam bo vsak pritrdil. Kljub vsej hinavščini ne more zatajiti vseh brezbožnih rožičkov. Ako se ne izdajo drugod, kdo so, pride čas za-

upanja in prilika, ko mislijo, da že lahko pokažejo svojo pravo barvo, ker imajo moč za seboj. »Gospodom zaupnikom« smo prav hvaležni za priznanje, da delavcem vera peša.

Po čegavi krivdi? So kakor tat, ki je izvršil žepno tatvino in ko so ga začeli preganjati zaradi tatvine, je naprej letel in vpil: »Primate tatu!« Prebrisano je hotel speljati zasledovalce na napačno sled, da bi sam ušel. Enako hočejo pravo sled, kdo je kriv, da med delavci vera peša, odvrtni od sebe vsak sum s trditvijo, da smo dopisniki »Našega lista« krivi, da delavcem vera peša. Kako in s čim, seveda ne povedo. Menijo, da je trditev že dokaz. Kako bi bili mi krivi, ko nimamo z brezvernimi delavci nikakega stika? Ako »Naš list« kdaj bero, jim vere ne bo vzel. »Gospodje zaupniki« bodite tako prijazni in razložite nam, kako in s čim smo mi krivi, da delavcem vera peša! Neradi bi delali ta greh še dalje.

Ker pa vemo, da boste ostali dolžni odgovora na naše vprašanje, povedali oziroma vprašali bomo pa mi vas, »gospodje zaupniki«, kdo pa pri vsaki priložnosti blati verske svetinje, verske resnice, cerkvene naprave? Komu je oseba papeža, poglavarja katoliške Cerkve, vedno na potu? Kdo mesto delavskih vprašanj rešuje najrajši verska vprašanja? Malo semenišče — par mescev — pa vendar ne da dovolj znanja, da bi težka verska vprašanja tak zaupnik pravilno rešil! Kdo potiska knjige protiverske in brezbožne vsebine delavcem in delavkam v roke? In iz katerega namena? Ali je brezbožnost legitimacija za pravilno reševanje delavskega vprašanja? Kako satansko delo s tem opravljate, ko rujete delavcem vero iz src in s tem podlago prave sreče uničujete! Ali res nimate toliko srca za delavca, da bi bili poslušali pastirski list naših škofov, v katerem navajajo vzroke sedanje gospodarske in družabne krize in dajo navodilo, kjé je pomoč iz te krize. Ako vam je korist delavca tako malo pri srcu, odložite tudi ime »delavskega zaupnika«, ker ga ne zaslužite s tem, da delate po načinu kot smo ga opisali v »Našem listu« meseca marca pod naslovom »Volkovi v ovčjih oblačilih«, katerega vsem našim somišljenikom ponovno priporočamo, da ne bodo ogoljufani za največje dobro — vero, ki je danes nam delavcem najbolj potrebna, ko se rešuje naše vprašanje. Da je vera za pravilno rešitev delavskega vprašanja neobhodno potrebna, ne trdijo samo naši škofje, ki so kri naše krvi, ampak tudi drugoverci, n. pr. Anglež Benjamin Kidd sodi, da mora delavstvo že sedaj za vse, kar se je za nje storilo, zahvaliti le krščanstvu. On trdi, da tudi socializem zajema moč iz krščanskih idej svobode, enakosti in bratstva, le da je socializem te ideje izkrivil in sprevrgel. Podobno tudi uči Nemec Roscher. Ako omenimo še protestanta Foersterja, ki trdi, da se socialno vprašanje dá samo versko, a ne socialno resnično rešiti, more vsakdo spoznati važnost vere.

Ljudska fronta, ki je iznajdba židov, ni doživela poloma samo pri nas na Količevem, ampak celo v Parizu, kjer je na vladi ubogi Blum, ki ima premoženja več kot sto milijonov in bi mu ne bilo pomagano, ako mi celo naše gospode zaupnike iz Količevega pošljemo v pomoč. Francozi so prepričani, da za ljudsko fronto ni zdravil. Menda za koliško tudi ne. Po pravici bi pa pričakovali, ako bi še kaj imeli čista dostojnosti ti gospodje, da bodo izstopili iz J. S. Z. katero so s svojo ljudsko fronto in nje polomom spravili v težak položaj. Toda preveč zahtevamo od teh ljudi, ki hočejo še naprej v kalnem ribariti. Kaj pa če bi jih J. S. Z. sama postavila izpod svoje strehe na hladan zrak, ker so njeno gostoljubnost tako grdo zlorabili!!

(Opombo uredništva glej str. 6.)

Razgledišče

Mengeš

Duhovne obnove, ki se je vršila v dneh 17., 18. in 19. marca, so se župljani v polnem številu udeleževali. Tako so se na najlepší način pripravili na bližajoče se velikonočne praznike. Obnovo je vodil misijonar g. dr. Jože Gracar. — Na dan sv. Jožefa popoldne smo imeli v Društvenem domu spet farno prireditev »V času obiskanja«. Predstava se je vršila tudi v nedeljo, dne 21. marca. Zadnja ponovitev (za mladino) bo na belo nedeljo, dne 4. aprila. V prihodnjem Našem listu bomo obširneje poročali o tej naši drugi farni prireditvi. — Za velikonoč je izšel za župnijo farni vestnik pod naslovom »Zvon sv. Mihaela«. Z njim so se verniki povabili k duhovni obnovi in k prireditvi »V času obiskanja«. Na veliki četrtek zvečer ob pol 7 bomo romali v procesiji s prižganimi lučkami (svečami) k evharističnemu križu, kjer bo imel g. misijonar dr. Gracar kratek govor. Vsem je še v spominu ganljiva procesija k temu križu na dan njegove blagoslovitve, zato se bodo farani polnoštevilno udeležili tudi procesije na vel. četrtek.

Kamnik

Letos se bo vršilo birmovanje v kamniški dekaniji v sledečem redu:

Kamnik, v nedeljo, 2. maja; **Stranje**, v ponedeljek, 3. maja; **Gozd**, v torek, 4. maja; **Meklnje**, v sredo, 5. maja; **Mengeš**, v četrtek, 6. maja; **Homec**, v petek, 7. maja; **Rova**, v soboto, 8. maja; **Domžale**, v nedeljo, 9. maja; **Ihan**, v ponedeljek, 10. maja; **Dob**, v torek, 11. maja; **Vranja peč**, v sredo, 12. maja; **Motnik**, v četrtek, 20. maja; **Špitalič**, v petek, 21. maja; **Zgornji Tuhinj**, v so-

boto, 22. maja; **Šmartin**, v nedeljo, 23. maja; **Sela**, v ponedeljek, 24. maja; **Nevlje**, v torek, 25. maja; **Tunjice**, v sredo 26. maja; **Vodice**, v nedeljo, 30. maja; **Komenda**, v ponedeljek, 31. maja.

»Zgodaj je končal, pa je izpolnil veliko let«, te besede sv. pisma veljajo tudi za **Franca Jagodic**, ki smo ga 28. februarja položili v hladni grob. Kdor je gledal njegovo zadnjo pot, na kateri so ga spremili poleg domačih mnogih odličnikov in so šli v sprejemu zastopniki raznih organizacij z dolgo vrsto vencev in še velika množica, bi sodil, da je pogreb bogatega, v družbi visoko stoječega moža. Pa je bil to 27leten fant, ki je bolehal že 10 let na jetiki, na videz izčrpan, fant, ki ni posejal visokih šol po stanu črkostavec. Toda bil je človek izredne življenjske energije. Sam bolan je mislil le na druge, snoval načrte le za druge, delal le za druge. Tako je bil duša cerkvenih in prosvetnih organizacij: fantovske kongregacije, fantovskega odseka prosvetnega društva. Prijel je za pero in v gladkem slogu obravnaval javne zadeve Kamnika in okolice po mnogih naših časopisih, tudi v »Našem listu«. Izdal je poln mladostnega idealizma notranje-družbeni list fant. Marij. kongregacije »Marijan«. Predvsem pa je bil ustanovitelj in duša protituberkulozne lige v Kamniku, ki je prav po njegovem prizadevanju lansko leto 1. marca otvorila protituberkulozni dispanzer. Ni sicer izvršil vsega dela

sam, lahko pa rečemo, da bi dames ne bilo ne lige ne dispanzerja, če bi ne bilo Jagodica. Še na smrtni postelji je bil ves zavzet, kako bi pomagal najbednejšim. Zato mu je dolžen spomin in hvaležnost ne le Kamnik, ampak ves kamniški okraj. Po njegovem prizadevanju je bila prav zadnji čas izpeljana mlečna akcija, da dobivajo bolehní otroci vsak dan v šoli skodelico mleka. — Zelo je hrepenel po zdravju, ki ga je iskal večkrat v bolnišnici, ali v zdravilišču na Golniku, toda kljub majhnemu upanju ni obupal, bil je vedno fantovsko vesel. Bil je tudi skavt in je mnogo delal, da bi se v tej organizaciji uveljavil pravi duh skavitizma: ljubezen do prirode in poštenega življenja. Rekli smo, da ni posejal visokih šol (obiskoval je le 2 leti gimnazijo, ki jo je pa radi gmotnih razmer moral prekiniti) in vendar je na vsa vprašanja življenja gledal z očesom inteligenta, da je vzbujal spoštovanje in upoštevanje pri kateremkoli izobražencu. Imel si vtis, da govoriš z akademikom. — Zato ni čuda, da je imel take uspehe, in pa, da so se mnogi trudili ohraniti ga pri življenju. Primarij zdravilišča dr. Neubauer se je osebno zanj zavzel, ga večkrat obiskoval, mu izposloval banovinsko podporo za zdravljenje. Prav tako se je čisto posvetil skrbi zanj, posebno zadnje tedne dr. Pucelj, ki je vse storil, da bi mu lajšal težke ure bolezni in smrti. Kanonik Rihar pa je znal ceniti njegov trud za cerkev in versko življenje v župniji, kar je pokazal z mnogimi obiski in zlasti na zadnji poti. Svojemu nekdanjemu sodelavcu pri raznih organizacijah je spregovoril lepe besede na grobu in poudaril njegovo ljubezen do fantov in do dela zanje. — Nalašč nekoliko več pišemo o rajnem, ker hočemo pokazati, kako vse hvale in pozornosti je vreden oni, ki v življenju ne misli le nase, ampak se ves žrtvuje za druge. Naj bi bil v tem svetel vzor naši mladini, zlasti fantom, ki se pod vplivi modernega življenja

Marija Kmetova:

OTROK IN MI

(Nadaljevanje.)

Majhnemu otroku ne obljubujmo ničesar, česar ne bomo mogli izvesti. Neskončno ti zameri take prazne obljube in venomer je nad teboj, če bo to in to res in kdaj bo res. Dobro je treba premisliti vse obljube ali plačila za kako delo.

Skoraj slehernemu majhnemu otroku je lastno to, da rad dela. Seveda dela najrajši to, kar si sam izmisli. Pojdimo za njim v tem hotenju za delom in navajajmo ga polagoma v resnejše delo, kakor je na primer to, da pomaga doma in v gospodinjstvu! Ni prav, če odrivamo otroka, češ, to ni zate, se boš urezal, usekal, zbodel. Otrok naj se privadi tudi nožu in škarjam in sekiri in šivanki. Čim večkrat jih bo uporabljaj, tem manj mu bodo te reči nevarne.

Hudo je, ko imamo tako malo in najmanj časa za otroka. Ko so nam majhni otroci največkrat v napotje in nam s svojim živim življenjem tako močno »gredo na živce«!

Za občevarje z majhnimi otroki je potrebna jeklena natura. Saj te majhen otrok, če si zares v vseh odtenkih z njim, popije do dna vsak dan, da si

zvečer prav ko prazna, izsušena posoda, do smrti zbit po duši in telesu.

Pa ga ni dela in opravljanja na svetu, ki bi bil tako lep in resničen in res nekaj vreden, kot je delo z majhnim otrokom. Kakor obdelovanje zemlje je, ko oranje in setev. In prav tako ko ta zemlja, ki jo z ljubeznijo obdeluješ, je tudi zemlja — Bogu. Tudi glede majhnega otroka, kakor glede obdelovanja zemlje, človek prav nič ne more že vnaprej vedeti, ali bo obrodil kaj sadu ali ne. Vse daš otroku, telo in dušo, skrbi in denar, noči in dneve, leta in leta najbolj majhnostnega trpljenja — in vendar ne moreš prav nič z gotovostjo pričakovati — ali bo ta tvoj trud poplačan z dobrimi ali kaznovan s slabimi uspehi.

Kakor je pri poljedelcu vse tako zelo v božjih rokah in ves uspeh zavisi od vremenskih prilik in neprilik, tako je tudi vzgoja majhnega otroka popolnoma v božjih rokah in zavisi od družabnih, socialnih, torej človeško-vremenskih prilik in neprilik. Zatorej ne pričakuj pri vzgoji plačila za svoj trud ne od otroka ne od sveta! Vzgoja, duševna nega otroka je žrtev brez pričakovanja na obrestovanje tega tvojega kapitala. Kolikokrat moraš reči: »Saj je vse zaman, ves trud in delo, otrok je tak in tak!«

Res je, da ni niti zemlja zunaj na prostem tako zelo izpostavljena sama sebi in vremenskim neprilikam in boleznim, kakor je izpostavljen otrok — človek raznim duševnim in telesnim nezgodam.

Zato ni nobena stvar odveč in preveč, karkoli moremo storiti doma za otroka. Hudo se maščuje brezbriznost zanj; hudo je trpljenje otroka, ki po krivdi staršev in pri živih starših nima doma v lastnem domu. Kolikor le moremo, dajmo otrokom. Vse pa s pametjo. To pamet za vzgojo otroka pa dobimo le, če smo sami vzgojeni. Saj je ni nobene večje in višje vzgoje, kakor je vzgoja samega sebe ali samovzgoja. Za samovzgojo moraš do dna poznati sebe in le tak človek, ki dobro pozna samega sebe, bo tudi dober vzgojitelj otroka.

Majhen otrok, čeprav je še v naročju, pa je potreben prav tako in morda še bolj dobrega vzgojitelja kakor pa veliki otroci, ki se morejo vzgajati že tudi sami.

Dober vzgojitelj, (kar se pravi, dober človek, preprost človek srca in umevanja za bližnjega) bo tudi prav razsodil, ali je potreben majhen otrok kazni in kakšne kazni in koliko je je potreben. Tudi kazni so zdravje, kakor so človeku bolečine telesa potreb-

vdajajo lagodnosti in brezdelju, in zato tudi ne čutijo v sebi onega veselja, ki ga daje delo za bližnjega.

Pripomba uredništva. Pokojni Fr. Jagodic je bil vnet dopisnik »Našega lista« od njegovega početka. Pri listu je pomagal z mnogimi koristnimi nasveti glede zunanje oblike lista. Tovrstne nasvete (bil je črkostavec!) je dajal tudi za fantovsko glasilo »Kres«. Ohranimo ga v najlepšem hvaležnem spominu; dobri Bog mu je pa vsa njegova dobra dela najbogateje poplačal.

Mekinja

Dobro se je 14. t. m. postavil fantovski odsek Prosv. društva z dramo »Luč z gorā«. Igro je dramatičar St. Savinšek na Jesenicah. Polna življenja sta zlasti prizora iz 8. gimn. razreda. Ker se pa pri tem rabi nekaj šolskih klopi in kateder, je igra na majhnih odrih težko izvedljiva. — Za naše »žegnanje« 4. apr. bo nudilo Prosv. društvo z veseligr »Stric v toplicah« obilo poštene zabave. Začetek ob 4 pop. — Da pride enkrat do veljave tudi šolska mladina, bo ista priredila 25. apr. materinski dan s kot pika-polonica pisanim sporedom. — V zadevi prepotrebne vodovoda Mekinja-Godič se je 12. t. m. pri g. banu zglasila deputacija. Načrti so bili izdelani že krog 1. 1913., torej še pred vojno.

Stranje

V dnevih od 19.—21. marca smo doživljali pod spretnim vodstvom g. misijonarja Tavčarja dneve duhovne obnove, ki so služili obenem za pripravo na dan celodnevnega čiščenja. Za današnje vihrave in viharne čase so taki dnevi na vso moč potrebni in koristni. Zakaj ves svet živi le preveč iz dneva v dan in pozablja na to, kar je božjega... — Pa še nekaj števil, ki tudi nekaj povedo. Preračunavali smo cerkvene dohodke in izdatke zadnjih šestih let. Cerkevna darovanja so dala čedno vsoto 25 ti-

soč 205 Din, v puščico in v nabiralnike smo dobili 2.360 Din, vsakoletna zbirka za mašne sveče je donesla 6.821 Din, pri cerkvenih sedežih pa smo dobili 8.780 Din. To so v glavnem vsi cerkveni dohodki. Za sveče pa smo dali 6.798 Din, ostala cerkvena razsvetljava in večna luč: 9047 Din. Mašne potreščine, oljka in sv. olja: 1.470 Din. Nagrade cerkovniku, organistu, zvonarjem, pevcem in mašnim strežnikom so vzele 5400 Din, razne poprave v zvoniku in v cerkvi (križev pot): itd. 4.868 Din. Nekaj najpotrebnejših cerkvenih oblačil 2.200 Din, potrebne nabave za Maksim svetilko 900 Din, zavarovanje org. za pokojnino, zavarovalnica cerkve in cerkvenih poslopij: 9.640 Din, davki 242 Din, potrebne knjige in tiskovine za cerkev 1.740 Din. Če te številke od blizu pogledamo, pridemo res lahko do tistega sklepa, katerega ima velik del ljudi vsak dan na jeziku: »Toliko denarja, pa se nikjer nič ne pozna!« Skoro polovica izdatkov gre tako med svet, da je komaj kje kaka sled za njimi. Ampak biti mora! To je tisto, česar marsikdo ne razume. — Še nekaj! Dopisniku so povedali pri neki hiši, da so skozi leto in dan šteli potujoče siromake in brezposelne. Našteli so jih 3.779. To se pravi: če je vsak tak »cestar« dobil le po 25 par, znaša brezposelni davek za eno hišo letno 94450 Din. Ali se ta svota, vržena med take ljudi, kje kaj pozna! Ali ne vpije ta številka po temeljitem ozdravljenju brezposelnega vprašanja? — Na dan sv. Jožefa so pri maši peli šolski otroci. Pa kako? Zares lepo!

Blagovica

Zadnji teden v februarju smo pri nas v spomin 150 letnice tuk. samostojne duhovnije obhajali sv. misijon. Sv. misijon sta vodila lazarista gg. superior Gregor Flis in Jožef Gregor iz Ljubljane. Sv. misijon je prav lepo izpadel, saj je bilo v tem času razdeljenih 2.700 sv. obhajil. Poleg doma-

čih je tudi okrog 300—400 vernikov iz sosednjih župnij prejelo sv. zakramente. Ljudstvo kar ne more pozabiti teh lepih dni. Cerkev je bila vedno dobro obiskana. Verniki so zljubili g. misijonarja in upamo, da sta bila gospoda tudi zadovoljna. Zelo veličastna je bila nedeljska sklepna procesija, katere se je udeležilo kljub slabemu vremenu do 1000 vernikov. Pravijo, da bi bilo ljudstva še mnogo več, ako bi bilo vreme bolj ugodno. Procesijo je vodil g. profesor dr. Andrej Snój iz Ljubljane ob asistenci gg. misijonarjev in sosednjih duhovnikov. Gg. misijonarjema in ljubemu Bogu najlepša hvala za vse dobre sadove sv. misijona, ki naj bi ostali trajni. — V župniji je bilo preteklo leto rojenih 22, poročenih 4, mrljcev 16, med temi 7 otrok. — Domoljubov imamo 70, Našega lista pa samo par izvodov.

Peče

Za praznike imamo v cerkvi prenovljen križev pot in oba stranska oltarja. Slike na oltarjih so sedaj kakor nove. Oba oltarna okvirja in okvirji križevga pota pa že tako povzdignejo lepoto cerkve, da je veselje. Vse delo je izvršil slikar Ciril Križnar iz št. Vi-da pri Ljubljani, kateri je pred nekaj leti poslikal tudi vso cerkev.

Sv. Križ pri Moravčah

Na nedeljo po sv. Miklavžu so otvorili novo šolsko poslopje. Doslej se je šolski pouk vršil v župnišču v kleti. Število šol-obiskajočih otrok je narastlo, prostor v kleti ni zadostoval več. Poselstnikov celo zemljakov pa je samo okrog 20. Kako priti do primerne šolske zgradbe? Mislili so šolo graditi malo nad župniščem, pa svet ni bil radi morebitnih zemeljskih usadov primeren. Zato se je iz ustanove župnika Drčarja kupljena hiša porabila za šolo. Vzdig-nili so »Mežnarjevo« hišo za eno nadstropje in s tem dobili prostor za večjo in manj-

ne za zdravje. Napak bi bilo otroku vse spregledati. Res se dá marsikak prestopok in pregrešek izravnati z lepo besedo, s tihim umevanjem, z nadomestkom česa dobrega. Vsega, zlasti pa takega prestopka, ki ga sami nismo zakrivali, pa vendarle ne smemo brez zunanje kazni spregledati otroku. Naj le že majhen otrok spozna ali vsaj zunanje občuti, da ni vse prav, kar stori. Na vsak način je treba tudi s telesno kaznijo zatreti razna slaba nagnenja, kakršna so na primer: mučenje živali — ki se začne že pri muhah in mravljah; dalje jeznorito brca-nje in suvanje za prazen nič; razbijanje posode iz gole objestnosti; pljuvanje v obraz komu drugemu; poškodbe drevja, rož — če je vse to narejeno za nalašč! Presoditi moramo prej vzroke takih grdih dejanj, preden kaznujemo otroka. A za greh, je potrebna kazen — kazen kot zdravilo!

In darila, obdarovanja? Tudi teh mora biti otrok deležen.

In Miklavži in božiči in praznovanje godu in rojstnih dni morajo biti v hiši, čeprav so še tako skromni! Pustimo otrokom veselja, kolikor jih jim moremo dati! Saj živijo otroci, preden začno hoditi v šolo, pač svoje najlepše življenje, — in res je — da jim ne bo nikoli več tako dobro in lepo.

Paziti moramo, da nismo ubijavci otrok, ne sicer zunanji — pač pa duševni! — Takih ubijavcev je med nami več, kakor si mislimo.

Gojimo otroka ko dragoceno rastlino; zavedajmo se, da je to naša najbogatejša dobrina.

Kako je obdelujemo, upravljamo in skrbimo zanjo zlasti v duševnem pogledu, nam bodi največja skrb, zakaj huda bo kazen, ki nas bo zadela, če ne bomo otroku vse v vsem! Dajmo mu tudi kaj Bogá in da zna majhen otrok vsaj napraviti križ, preden gre v šolo, je prav in potrebno. Povejmo mu o Bogu, da je naš največji Oče in poj-dimo z njim tudi v cerkev.

2. Otrok domá, ko hodi v šolo.

(Šolski otrok doma.)

Ker smo govorili zadnjič o otroku, ki je domá, pa ne o takem, ki hodi v šolo, marveč o otrokovi predšolski dobi, bomo tudi danes razmišljali o domačem otroku, ki pa ni več popolnoma domač, marveč je tudi že nekakšna last šole in ljudi in prostorov, ki niso samo iz doma in ne le domači.

Šolski otrok, bodi deklica ali fant, je že drugačen, ko otrok iz predšolske dobe. Tudi šolski otrok je doma svet zase, pa ne tak svet, ko predšolski

otrok. Predvsem ni šolski otrok nič več popolnoma naš in ni navezan samo na nas. Otrok v šolski dobi je ko človek, ki zmeraj odhaja iz doma, iz hiše, od svojcev, staršev. Misli so mu na pol doma, na pol pa je drugod; duša se mu meša z vplivi tujih predstav, dožitkov, izkustev in prepričanj. Otrok iz šolske dobe je pisana, raznobarvna mavrica, je skupek raznovrstnih vsebin. Če je predšolski otrok ko nenačeta celota, je pa šolski otrok ko omara z raznimi predalčki razne vsebine, in domačih skrb bodi, kako in kdaj odpiramo te predalčke, da bo otrokovo življenje doma skladno ubrano in bo življenje otroka v domačnosti.

Ko začne otrok hoditi v šolo, je ves zmeden. Njegova duša, ki je bila doslej vajena večinoma le domačih vtisov in znanih ljudi, se je zgenila, se je vzvalovila liki mirna, stoječa voda, če bušneš kamen vanjo. S to vzburkano, vzvalovano dušo prihaja otrok domov. Odrasli mislimo, da je otrok še isti, pa prav tako govorimo z njim in se vedemo z njim, kakor bi bil otrok še mirna vodna gladina od prej. Otrok pa se odziva na naše vplive drugače ko prej. Poglejmo, kaj otroka v šolski dobi predvsem zmede in vzburka!

(Dalje prihodnjič.)

šo učno sobo. Zgoraj bo stanovanje za šolskega upravitelja in še za drugo učno moč, ko bo dvorazrednica. Šola se je zgradila s pomočjo banovinske podpore, cerkveno hišo zanjo pa je odstopil tukajšnji uvidevni dušni pastir. Že l. 1930. jeseni so na njegovo pobudo sosesčani zgradili novo pokopališče in bo služilo za 4 bližnje vasi.

Groblje

V torek zvečer (23. marca) okoli ¼ na 11 je na še nepojasnjen način začelo goreti zidano gospodarsko poslopje samostana v Grobljah. Poslopje stoji med cerkvijo in hlevi. V poslopju je bilo precej žaganja, stelje, pod streho nabito polno slame, pri tleh pa tudi 5 vozov, od katerih sta bila dva s trugami peska, ki ga vozijo za nasipavanje cest. Poslopje je bilo takoj v celoti v plamenu. Komaj so domači in najbližnji okoličani opazili požar, so rdeči zublji že dosegli višino cerkvenega zvonika in razsvetljevali okolico daleč okoli. V Domžalah so začele klicati na pomoč tovarniške sirene. Peš in na kolesih so pritekli okoličani in začeli požrtvovalno pomagati pri omejitvi požara, kajti iz gorečega poslopja itak ni bilo mogoče ničesar rešiti. Največja nevarnost je bila, da se ogenj ne bi razširil na hleve ter ostala poslopja. Hlevi so komaj kakih 6 m oddaljeni od zažganega poslopja.

Prvi so pritekli domžalski gasilci s svojo motorko. Ker niso mogli takoj dobiti običajnega vozika, so se sami vpregli in privlekli brizgalno ter takoj napeljali močan curek vode iz vodnega rezervarja pri tiskarni na vroče dele zraven stoječega hleva in nato na goreča mesta. Za njimi so prihiteli še gasilci iz Stoba, z Vira, s Homca in iz Mengša. Ob 1 je bil požar ugašen.

Na kraj požara so dospeli tudi domžalski orožniki pod vodstvom komandirja g. Skoka ter takoj začeli s preiskavo o vzroku požara. Sum je letel takoj na brezposelnost, ki vsako noč prenočujejo v Grobljah in jih je bilo čez zimo skoro dnevno 10—15. V zadnjih tednih so jih orožniki nekajkrat pregledali. Pred dnevi so med njimi zasledili nevarnega zločinca. Možno je torej, da se je skrivaj splazil v to poslopje tudi tak brezposelnost. Zažgal je morda po nesreči, ni pa izključeno, da iz hudobije. Preiskave se vodijo tudi v drugih smereh. Vendar kakšnega otipljavega sledu ni. Škoda je večji del krita z zavarovalnico pri Vzajemni zavarovalnici.

Naša društva

Vodice

Ko sezona društvenega leta hiti proti zaključku, hočemo nekatere reči sporočiti. — Na odru smo vpriporili 8. novembra Jalenove »Grobove«. 8. decembra smo na praznik Brezmadežne priredili farno akademijo v proslavo Brezmadežne, ki je na vse navzoče naredila globok vtis. Na novega leta dan je Finžgarjeva »Naša kri« napolnila dvorano do zadnjega kotička. Za predpust smo vpriporili Jalenovo »Leseno peč«. Silno zanimiva pa je bila farna fantovska akademija na praznik sv. Jožefa. K jutranji farni maši je prišlo s svojo fantovsko zastavo 51 fantov, ki so zavzeli svoj prostor sredi cerkve. Vsi ti, poleg še drugih, so med mašo pristopili k sv. obhajilu, potem ko so se z glasno molitvijo pripravili za sv. obhajilo. Pri vseh treh službah božjih je bilo možko petje, oziroma ljudsko.

Po litaniyah se je začela akademija.

Z akademijo so fantje hoteli pokazati vse delo, ki se vrši dan zadnevom v društvenih prostorih. Po uvodnih pozdravnih besedah predsednika so najprej pokazali fantov-

ski sestanek, prav tak, kakor se dejansko vrši. Vpripzorev je dokazovala, da se v društvu vrši prava izobrazba in pouk v predmetih, ki so vsakemu fantu važni v življenju. Za sklep večera so — kakor vedno običajno — zapeli venček narodnih pesmi, 14 po številu. Temu so sledile gimnastične vaje raznih članov.

Omenjam naj le lepo simbolično vajo na napev »Naprej zastave Slave«. To in vse druge vaje je spremljala godba. Gimnastična vaja mladcev je pokazala pridnost in izurjenost mladine.

Ko so na bradnji najspretnješi kazali svojo moč in spretnost, je pogosto obilno ploskanje vseh gledalcev dokazovalo, da so spoznali v teh fantih izredne dobre telovadce, ki res zaslužijo vse priznanje, da so dosegli take uspehe, ki so le sad dolgega in stanovitnega dela in truda.

Viteška vaja s štiti in sabljami je vse presenetila. Nekatere je bilo kar nekako strah, ko so se kresale iskre in sablje žvenketale. Himno slovenskih fantov (simbolične vaje) so na zahtevo gledalcev morali ponoviti.

Za sklep je vse osobje pred podobo presv. Srca zbrano ob svoji zastavi zapelo »Mi hočemo povsod Bog«.

Prosvetno društvo se je celo sezono marljivo gibalo. Tudi Domoljubove tekme se je udeležilo in priborilo častno zmago, ki je priznana v 112 knjigah, ki jih je dala uprava Domoljuba.

Prav prijeten vtis napravi vodiški Dom na vsakega obiskovalca sedaj, ko je ves popravljen in spopoljen, oder podaljšan, strop (lesen) okusno preplešan, stene in vsa oprava prav lepo prebarvana. Mala dvorana že na zunaj kaže, da je tu prostor dekliski. Fantje se pa zdaj pripravljajo, da bodo tudi pred velikimi vrati Doma prostor prevredili.

Mekinjje

Naše Prosvetno društvo se more ponašati, da je eno najbolj delavnih v bližnji okolici Kamnika. Ima kar štiri odseke; najmlajša sta fantovski odsek in dekliski krožek. Dekliski krožek je bil ustanovljen minulo jesen na pobudo učiteljice, gđc. R. Konciljeve. Krožek se pod njenim vodstvom prav lepo razvija. Na željo večine članic, je krožek na pustno nedeljo vpriporil dve šaljivi igri; in sicer: »Strahovi« ter »Jurčki«. Posebno slednja je gledalcem zelo ugajala.

Enako se tudi fantovski odsek živahno giblje. Vsak petek zvečer fantje proučujejo prosvetno tvarino, katere težje dele zelo poljudno in razumljivo tolmači g. župnik, ki tudi večere vodi. Da tudi šala ni nepoznan gost na fantovskih večerih, pač ni treba dostavljati. Sobotni večeri pa so posvečeni telesni vzgoji. Fante posebno vesele vaje na drogu. Celotno izpodročje sosednjih prosvetnih društev prihajajo nekateri vneti fantje k fantovskim večerom v naš dom. To je dokaz, da mora vsako prosvetno društvo, ki hoče v sedanjem času v dovoljni meri izpolnjevati svojo nalogo, imeti tudi svoj fantovski odsek. Povsod, kjer obstoja in deluje fantovski odsek, uvidevajo, da je skrb za uspešen razvoj fantovskega odseka celo važnejša, kakor pa prirejanje predavanj.

Groblje

Proslava materinskega dne bo v Grobljah v nedeljo, dne 4. aprila ob pol 4 popoldne v Društvenem domu. Spored je jako pester in posamezne točke silno ljubke. Otroci in mamice se udeležijo proslave polnoštevilno.

Ali res pride tajni policist v Groblje? Da, res! V nedeljo, dne 11. aprila ob pol 4 popoldne pride na oder Društvenega doma v Grobljah. Prav tak, kakor so pred leti stikovali po naših krajih in iskali protidržavne elemente. Takrat jih — detektivov — nismo spoznali, toda sedaj ga bomo razkrinkali; pridite!

Slovo od dušnega pastirja

K smrti župnika Janeza Kepca

Ihan, 20. marca 1937.

Mesec dni je že minulo, odkar našega goskoda župnika ni več. In vendar še vedno ne moremo pojmovati trde resnice. Še vedno nam je tako težko pri srcu kot tisti večer 24. februarja, ko nam je farni zvon naznanil, da je nehalo biti srce našega dušnega pastirja. Kljub pozni večerni uri so tedaj ljudje hiteli v župnišče, kjer je odmevala molitev in jok in preplašena vprašanja.

Skoro tri dni so se poslavljali farani od svojega župnika, bližnji so prihajali po večkrat, ker se kar niso mogli ločiti. Po dva in dva fanta fantovskega odseka sta stala na straži dan in noč ob krsti svojega duhovnega voditelja.

Pogreb je bil veličasten. Vsa fara se ga je udeležila. Prihiti so sorodniki, prijatelji in znanci pokojnikov, prihiti nekdanji njegovi farani iz Sela v častnem številu. Okoli 50 duhovnikov je izkazalo mrtvemu sobratu zadnjo čast, pokopaval pa ga je g. stolni dekan dr. Kimovec, njegov rojak iz Cerkelj. V cerkvi je imel krasen in pomemben nagovor, v katerem nam je orisal delo pokojnikove in njegove zasluge, pa tudi težave, ki so zvezane z duhovniškim poklicem. Pritajeni jok je napolnil božji hram, za katerega lepoto je rajni gospod župnik tako skrbel.

Zajokali so zvonovi, zajokala so srca, ko smo polagali g. župnika v zadnje počivališče. Domači in selški pevci so zapeli ganljive žalostinke; otroci, ljubljenci pokojnikov, so stopali mimo odprte jame in spuščali vanjo šopek za šopkom pomladnih cvetic.

Teden dni pozneje se je ob sedmini zbrala vsa fara v cerkvi in ob grobu, da se še enkrat poslovijo od svojega gospoda župnika. Govorili so: šolska deklica, fant in dekle Marijine družbe, Zastopnik Prosvetnega društva, nazadnje pa g. šolski upravitelj v imenu vse fare. Iz govorov se je jasno videlo, kaj vse je bil pokojnik svoji fari. Otrokom oče, učitelj, prijatelj — duhovni voditelj fantov in deklet v Marijinih vrstah in v prosvetnih odsekih, vnet predsednik Prosvetnega društva. Fari je hotel biti vse. Ni ga polja, kjer bi se ne bil udeleževal. Kako se je zadnje čase trudil, da bi nam zasvetila elektrika. Vse je že pripravljeno, vse upeljano. Trenutka, ko bo zagorela, se je gospod župnik tako po otroško veselil. Žal, ni ga dočkal. Vsemogočni je odločil drugače. Prižgal mu je luč večnosti.

Prazno je sedaj župnišče, prazna fara. Osiroteli otroci zdaj šele prav vemo, kaj nam je duhovnik, župnik in kako hvaležni moramo biti Bogu za dobrega dušnega pastirja.

G. župnik! Bodite še nadalje pastir svojim ovcam, prosite pri božjem prestolu zanje, da jih Bog sam zdaj čuva, ko je Vas odpoklical. Naj nobena ne zgreši prave poti, naj se nobena ne zaplete med pogubonosno trnje. — Tako in le tako bomo najlepše čuvali Vaš spomin.

UREDNIŠTVO. Količev. Radi Vam damo na razpolago prostor v Našem listu, da čistite delavske razmere pri Vas. Uredništvu položaj o podrobnosti ni jasen. Sporočamo Vam pa, da je odličen delavec iz količevske tovarne na sestanku 80 fantov javno zelo potrdil resničnost Vaših izjav. Neki delavec iz Domžal je uredništvu sporočil, da se bo na odgovor »Našemu listu« tudi on javil. Ker pa list danes (22. III.) zaključimo, pride njegovo obljubljeno poročilo v prihodnji številki. — Vesele praznike!

Podjelše. Ker niste navedli, za katero društvo gre, smo to komaj mogli ugotoviti. Dosedaj nam namreč Vaša vas ni bila dobro znana. Lepa hvala! Bog živi!

Otroški katiček

Piše striček Podgoraki,
p. Stahovica pri Kamniku.

Velikonočni blagoslov

Zvonovi skromne vaške podružnice so zapeli ubrano velikonočno pesem. Izpod ponosnega zvonika pa se je utrgala dolga vrsta jербasov in se pod gričem razkropila na vse strani in vse domove. In vsa pota in travniki, njive in vrtovi: vse je napolnil tisti prijetni duh velikonočnega blagoslova, katerega lahko s svojimi čutili občutiš, z besedo opisati ga pa ne moreš.

Kako težko smo čakali potem velikonočnega jutra! Zakaj takrat se je začelo slovesno pokušanje velikonočnih jedil. Najprevo je moral vsak pokusiti košček blagoslovljenega hrena. »Da te bo vest pekla, če boš grešil,« so nas učili, ko smo s težavo pokušali njegovo grenkobo. »In da boš vedel, da je bil Jezus Kristus z žebli pribit na les križa, da te je odrešil,« so pristavljali. Pa tudi ti se moraš navaditi, za Kristusa pretrpeti vse, kar bo treba.

Potem je prišel na vrsto kolač — Kristusova krona — sedaj grenka in s slaščicami potresena. Kristus pa je nosil trnjeva, so nam spet razlagali namen in pomen kolača.

Sedaj pa še piruho! Rdeči so, ker je bila Kristusova kri, ki je rosila na zemljo za naše odrešenje, tudi rdeča, in z rdečimi pečati je bil zapečaten njegov kameniti grob, v belo tancico je bilo zavito njegovo sveto Telo, kakor je tudi jajčja lupina rdeča, trda, skoro kamenita in skozi beljak prideš šele notri do rumenjaka.

Potem so prišle na vrsto še ostale dobrote. Pleče, nekaj spomin na velikonočno jagnje, pomaranče, sadje in kar so naše dobre mamice vse znale spraviti v velikonočni jербas in pod njegovo židano pregrinjalo.

Ne vem, če tudi danes še kje znate tako slovesno in vendar tako po domače jesti jedila, ki so bila deležna velikonočnega blagoslova. Striček ga je tako jedel prve dni svojega življenja in se še danes z veseljem spominja tistih velikonočnih dni.

Obenem pa želi, naj bi tudi njegovi nečaki in nečakinje z enako prazniškimi mislimi uživali zdravi in veseli z velikonočnimi dobrotami vred tudi bogate milosti velikonočnega blagoslova.

Velikonočna razglednica pripoveduje

Lanskega leta je bilo, nekaj dni pred Veliko nočjo. Veleugledni umetnik slikar Figurovič se je pravkar vrnil s sprehoda. Ker je bilo tisti dan lepo pomladno vreme, je mož s svojim umetniškim očesom nabral mnogo novih utisov, katere je nameraval doma s pomočjo čopiča prenesti na papir.

Kot eno prvih novih del je ustvaril mene, umetniško razglednico, na kateri je hotel poslati velikonočno voščilo svojemu malemu stričniku tja v Zagano peč. Z nekaj potezami je napravil na mojem licu umetniško podobo visoke vrednosti. Nato je napisal naslov in kratko voščilo in me brž nesel na pošto. Skoraj gotovo se je bal, da bi mu njegovi prijatelji mene ne vzeli, ker se je nahajala na meni tako krasna slika.

Že drugi dan me je pismonoša v Zagani peč vrgel v svojo ogromno torbo, da me čimprej izroči malemu »gospodu« Gregcu, stričniku slikarja Figuroviča. Ker ima Zagana peč na široko raztresene hiše in ker je starega pismonoša ravno na tisti dan prav nemilo zdelaval revmatizem, se pismonoša ni ljubilo mešati blata do tiste zelo oddaljene hiše, kjer je stanoval Gregec. Zato je pustil pri Zacestarju, kjer naj bi me dobil Gregec potem, ko se bo vračal iz šole. Ker pa ženske pred prazniki nerade vidijo, da bi jih kdo motil pri pripravih za praznike, me je Zacestarjeva mati dala svojemu Janezku, da me on izroči Gregcu. Janezek me je malomarno stlačil v šolsko torbo in zraven še tako nerodno, da me je vso dolgo pot do šole prav neusmiljeno drgnila skorja starega kruha, katere se lenemu Janezku ni ljubilo vzeti iz torbe. Pa ko bi bilo samo to hudo prišlo nadme, bi še potrpežljivo in molčala.

Med odmorom me je Janezek dal Gregcu z besedami: »Na, tu imaš razglednico, na kateri je nekaj napacanga, pa je tako, da nihče ne more vedeti, kaj naj bi bilo to.« Ali ni to res žalostno, da sedanja mladina kaže tako malo smisla za dela današnje umetnosti?! Takoj se je zbrala okrog Gregca celo truma dečkov in nobeden ni imel zame niti prijazne besede, kaj šele, da bi me bil saj malo pohvalil. Neki deček s tršastimi, kot brinjev grm štrlečimi lasmi, je krepko potegnil z rokavom pod nosom ter nato zamodroval: »Tale slika je še najbolj podobna krožniku na katerem so s poprom in čebulo potresene kisle kumarce.« Ta zlobna opazka me je užalila prav v dno mojega sicer res le papirnatega srca. Pa tudi to je bila še le začetek vsega hudega. Takoj nato se je povzpelo neki debe-loglavci paglavec na prste in prav debelo pljunil ravno v sredo moje slike. Besen krohot je sledil temu res »junaškemu« činu. Potem me je eden izmed dečkov izbil Gregcu iz rok. Na tleh ležečo so me potem teptali s svojimi blatnimi čevlji in mi prizadejali take poškodbe, da bi me gotovo sam blagi gospod Figurovič več ne bil spoznal. Najbolj me je pa bolelo to, da niti Gregec sam ni kazal do mene nikakega sočutja.

Ko je potem stopil v sobo g. učitelj in me videl ležati na tleh, je rekel nekemu dečku v prvi klopi: »Kaj pa ta umazani papir tukaj pomeni? Alo, v koš z njim!«

Deček je urno skočil in me vrgel v koš, kjer sedaj premišlujem minljivost vsega posvetnega.

Košir Rezika, Podjelše.

Tudi Svetlin Minka in Stefe Francka sta se dosti dobro odrezali.

Vrsta naših mož

Malo dalje se bomo pa pomudili v Zgor-njem Tuhinju. Tu se je rodil mnogim Dolenjcem še sedaj v spominu živeči novomeški profesor p. Ladislav Hrovat. Napisal je v raznih časopisih več učenih razprav in prevedel več spisov starodavnih latinskih pisateljev v slovenski jezik. Prav tu se je rodil njegov sorodnik p. Florentin Hrovat, tudi frančiškan. Napisal nam je več življenjepisov naših znamenitih mož. Včasih smo radi prebirali tudi njegovo zgodovino kranjskih mest, ki je izhajala v »Vrtcu« in je pozneje izšla tudi v posebni knjigi. Tale

dva moža sta gotovo že precej pozabljeni. Bolj znan bo pa mnogim tretji frančiškan duhovnik iz te župnije, p. Angelik Hribar. Njegove advetne, božične, postne, velikonočne in Marijine pesmi pojo in bodo še dolgo časa prepevali po vseh cerkvenih korih naše domovine. Napeve je zložil tudi mnogim mladinskim pesmicam iz znane Stritarjeve zbirke »Pod lipo«. Morebiti požete te pesmi marsikje po naših šolah in vi niti ne veste, da jim je napeve zložil naš rojak. V Ameriki živi tudi močno znan duhovnik iz te župnije, Hribar Vid. Prav v tej župnji je zagledal luč sveta znani ljubljanski ravnatelj meščanske šole Ivan Nep. Jeglič. Deklice pri tej priliki opozarjam zlasti na spise njegovega sina Cirila. Njegove knjige in spise o naših cveticah bi morala poznati vsaka slovenska dekle, imeti bi jih morala vsaka naša šola.

Mimo Špitaliča, kjer nas stara graščina opozarja na težave potovanja v nekdanjih dneh in na ljubezniva redovniška gostišča za potnike, pridemo v skromen tržni kraj, ki nosi ime Motnik. Tu se hočemo spomniti dveh mož. Prvi je Križnik Gašper, v domačem kraju je bil čevljar in trgovec, med svetom pa je znan kot priden nabiralec narodnega blaga. Zapisal je več starih narodnih pesmi in povesti in jih objavil v raznih časopisih in knjigah. Koliko takega blaga — pesmi, storijske, pripovedke, narodni pregovori — bi bilo še treba pobrati in napisati! Kaj ko bi tudi vi poskusili s tem delom? Drugi mož iz Motnika, katerega tukaj omenjamo, je pa Karel Bervar. V Celju je ustanovil svojo šolo za organiste. Tudi je zložil napeve za več cerkvenih pesmi.

Prehodili smo dolgo Tuhinjsko dolino, spodobí se, da se sedaj pošteno odpočijemo, zakaj prihodnjič jo bomo mahnili čez hrib, v sosedni Črni graben.

Za Veliko noč

Ptičji zbor veselo peva,
hladen vetrič rahlo piše,
vse hiti na plan iz hiše,
solnce breg in dol ogreva.

Glasno vriskajo piščali,
cvetka glavico odpira,
po sestrici se ozira:
»Prav nič več ne bomo spali!«

Tam na trati je vse živo,
vkup so iz vasi otroci
s pisanimi jajčki v roci,
vabijo nas ljubeznivo.

»Sekaj!« Tonček nam zakliče,
»Trkajmo jih!« Joško pravi,
za vodnika se postavi:
moško vodil bo fantiče.

Minka dekle bo kraljica,
jih že vodi: »Ringaraja,
naša mucka nam nagaja,
naša mucka je tatca.«

Starček gleda izpred hiše,
svetlo solzo si utrne,
tožen v hišico se vrne
in na tistem solze briše.

Zdaj pa, otroci, še nekaj! Preberite tole pesmico in uganite, s katero vam znano pesmijo je tale v sorodu. Kdo je zložil tisto pesem in kako se glasi njen naslov.

Stričkova pošta

Najprvo vsem kar najbolj veselo Veliko noč. Naj bi jo vsi moji nečaki in nečakinje obhajali pri najboljšem zdravju. Striček namreč sliši pripovedovati od blizu in od daleč, da je mnogo njegovih nečakov položila nemila bolezen za dalj časa na bolniško posteljo. Potem pa kar hitro nad uganke! Čas hiti. Mnogim se bo treba učiti za birmo. Striček noče, da bi radi njegovih ugank imel kdo težave z g. katehetom, češ radi teh »neumnih ugank« se noče nič učiti!

Rosalniki: Striček bi bil prav gotovo rad prišel na igro, pa saj morate sami vedeti, da ima striček ravno ob nedeljah najmanj časa. Mu boste že oprostili.

Štefeta Francka: Upam, da je bila najina prošnja uslišana in da je g. katehet že zdrav in čvrst kakor riba. Praviš, da je bila marčeva uganka tudi težka. Upam, da ne preveč. Seveda malo zabeljena pa mora biti, ker le potem si z ugankami bistrimo svoj um. Kakšno otročarijo bi uganil vsak teliček. Striček hoče, da si nagrado vsak res prisluži. Pri g. Zrebu ti pa želim več sreče in naklonjenosti.

UGANKA

Skrita imena.

Na ta most ranjencev nikar ne nosite Oj, Dobendob, slovenskih fantov grob! Tu ni ceste, ne pota. Mojih zmot nikar ne posnemaj! Na svoj dom, žal, Ema ne bo več mogla iti, tako se je vsem zamerila. Zoper nadohu me celijo, zdravijo in krpa jo kar trije zdravniki, pa vse skupaj nič ne pomaga. Še kozla to polje ne more prerediti! To blago vi carinite vse previsoko, jaz se bom pritožil.

V teh stavkih poiščite osem imen za župnije, ki jih najdete v kamniški in v moravški dekaniji. Morebiti se spominjate, da ste podobno uganko že lani imeli, zato striček upa, da vendar ne bo pretežka. Pogumno na delo in pošljite posrečene rešitve na naslov strička do 20. aprila.

Rešitev ugank

iz 2. in 3. številke »Našega lista«:

V drugi številki povedo številke mraza, katero črko je treba vzeti iz spredaj stoječe besede. Tako dobite v prvi skupini ime **Kamnik**, v drugi pa ime **Moravce**. Torej imeni obeh dekanij.

V marčevi številki pa se glasi uganka takole: Drob, Emil, nabor, Anka, ribič, strah, vrata, Eva, trak, Adam, Visla, lipa, Abel, dalja, avba, ruda.

Začetne črke novih besed vam povedo znan pregovor: **Denar — sveta vladar**.

Uganko v 2. številki »Našega lista« so pravilno rešili: Košir Rezika, Podjelše; Kovač Minka, Studenec; Štefe Francka, Škocijan.

Uganko iz 3. številke istega časopisa pa so pravilno rešili: Košir Rezika, Podjelše; Rosalnik Mihaela, Jernej in Hinko, Sinko, Svetlin Minka, Studenec; Štefe Francka, Škocijan; Vavpetič France, Tunice; Šajn Marija, Male Lašiče (Dolenjsko).

Gospod Zreb nam je na vprašanje, kdo naj dobi nagrado, odgovoril takole: Za mesec februar naj jo dobi Košir Rezika, za marec pa jo je dal Vavpetič Francetu iz Tunice. Striček je bil s to odločbo kar zadovoljen.

Naslov naloge za mesec april se pa glasi: Na veliki petek pred božjim grobom. Upam, da ste bili vsi moji nečaki ta dan v temačni in mračni cerkvi, v šoli ste tudi gotovo kaj slišali o velikem petku, tako boste lahko opisali svoje misli in občutke, ki ste jih imeli ta dan v cerkvi. Zato ne boste tako nesrečni, kakor je bila ena izmed mojih nečakinj, ki je stričku bridko potožila: »Nobene velikonočne razglednice še nisem prejela, zato vam ne znam opisati njene zgodovine.« Tudi spis o velikem petku pošljite do ravnoistega dne, kakor je zgoraj povedano.

Beležke

Senator Pucelj je zaključil svoj govor s temi besedami, ki jih povzemamo po stenografskem zapisniku: »Priznavam, da še noben Srb nikdar ni bil protinacionalen. Ne poznam tudi nobenega Srba, ki bi bil anacionalen. Zato je res čudno, da se more kdo za peščico oblasti vezati s klerikalci in — kar je še hujše — klerikalizem tako rekoč povzdigniti iz pozabljenja. To je za srbsko nacionalno pojmovanje nekaj nepojmljivega in nedovoljenega. Zato vas prosim, se sklicujem na Srbe, se sklicujem na pravoslavne, da to pregledajo in da vidijo, ali je to dobro, da se tako dela, ali se more tako nadaljevati, ali je to v interesu srbstva in pravoslavja.« (»Slovenec«, 19. marca 1937.)

*

Govornik (dr. Koce v parlamentu 8. marca) ostro obsoja JNSarje, ki ob vsaki priliki vlečejo v svojo akcijo ime Nj. Vel. kralja. Obrnjen h kraljevi sliki v narodni skupščini dr. Koce vzklika: »Bog Te naj čuva takšnih nacionalistov in Sokolov!« (»Slovenec«, 9. marca 1937.)

*

Podtalno delujoča »Komunistična partija Jugoslavije« se v svojem proglasu vtika v našo zunanjo politiko, daje svojim članom navodila za ustanovitev ljudske fronte in za ustanovitev enotne delavske strokovne organizacije pod komunističnim vodstvom... Komunisti v tem proglasu hujskajo ljudstvo, naj zahteva, naj se naša država brezpogojno pridruži nekemu bloku, stoječim pod vodstvom do zob oborožene boljševiške Rusije; s tem hočejo našo državo ne samo postaviti za podložnico boljševiškim nasiljem, temveč jo tudi potegniti v grozeče mednarodne vojne vrtince. Govorec o »miru« prinašajo vojno in nesrečo... Pozivajo vse prijatelje demokracije, združeno opozicijo (itd.) k osnovanju ljudske ali narodne fronte. Ljudska fronta je delo, katerega boljševiki z vso neznostjo negujejo. (Toda) vse preveč je že razkrinkan kruti boljševizem, da bi mogli verjeti v novo laž, ki so ji zapeljiva gesla o demokraciji, kruhu, miru in svobodi le sredstvo, da bi dosegli svoj boljševiški cilj.

Prav tako poziva omenjeni proglas, naj se vse delavske strokovne organizacije združijo v enotno delavsko organizacijo. O strokovnem delu tu pač ni govora. Oni se hočejo po francoskem vzgledu vvesti za vrat vsemu organiziranemu delavskemu strokovnemu gibanju in ga naravnati v svoj politični tir.

Na poseben način hočejo komunisti izrabiti stremljenje jugoslovanskih narodov po narodni samobitnosti, njihove borbe za avtonomijo in slične narodne zahteve. Naj vedo, da so ti narodi kovali svojo usodo brez njih in jo bodo tudi v bodoče kovali brez rdeče demagogije. Vedo naj, da se ti narodi navzlic njihovim ovčjim oblačilom dobro zavedajo, da bi pomenila komunistična zmaga na Balkanu njihovo narodno smrt, kakor pomeni boljševizem v Rusiji smrt neruskih narodov.

Te misli smo morali napisati, ne da bi se hoteli spuščati na politično polje, temveč zato, ker se komunizem vedno bolj izmika načelni in svetovnonazorski borbi v javnosti, vedoč, da je znanost njegove »znanstvene« osnove že davno zavrgla. Zato se tudi pri nas vedno bolj skriva za druge splošne oblike, kjer navznotraj pač nadaljuje svoje protizakonito rovarjenje, na zunan pa nastopa s splošnimi udarno demagoškimi gesli in se na ta način skuša približati ljudstvu. (»Straža v viharju« 18. marca 1937.)

Ako potrebujete

DOBRE PEČI

in štedilnike

oglasite se

pri **Franco Kosmaču**

(cesta na Moste)

v **VELIKEM MENGŠU**

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.

HRANILNICA IN POSOJILNICA

V KAMNIKU

registr. zadruga z neomejeno zavezo

(Šutna št. 22 - v lastni hiši)

Nove vloge, prosto plačljive, obrestuje po 3%, vezane po dogovoru.

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Pozor!

Pozor!

Starši, botri!

Za pomlad in birmo, najugodnejše kupite vse potrebščine pri

Franjo Flerin

klobučarstvo in zaloga

Tivar obleke

DO M ŽALE

Pomladne novosti

volneno blago za plašče in obleke, svile, tiskanine, perilo itd. — ugodno kupite v trgovini

**JOS. SENICA
DOMŽALE**

Stare vzorce raznega volnena blaga kupite po izredno znižanih cenah